

OKRESNÝ SÚD KOŠICE II

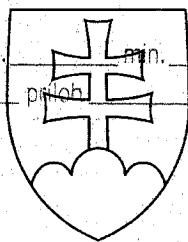
Došlo: 28.11.2016

o... hod. ... min. ... krát
príloh ... kolo...

ECLI:SK:KSKE:2016:7505205237.5

Sp. zn.: 5Co/283/2016 - 858

IČS: 7505205237

Toto rozhodnutie nadobudlo
právoplatnosť dňa 12.12.2016
stalo sa vykonateľným.

Okresný súd Košice II
dňa 6. MAR. 2017

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Šalatu a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Jána Slobodníka v právnej veci žalobkyne M. V. Ď., zastúpenej Mgr. V. D., advokátkou, K., IČO: ..., proti žalovanej Fakultná nemocnica L. P. K., R., IČO: ..., zastúpenej JUDr. A. Z., advokátkou, Al. Z. & spol., Advokátska kancelária, K., K., IČO: ..., o zaplatenie 15 096,96 €, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 43C/54/2011-814 zo 19.2.2016 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok, okrem výroku o trovách konania strán sporu.

Žalobkyni sa priznáva náhrada trov konania vo výške 1 846,71 € a žalovaná je povinná ju zaplatiť ich príjemateľke Mgr. V. D., advokátke, K., K., IČO: ..., 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobkyni sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania a žalovaná nemá právo na ich náhradu.

Odôvodnenie

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 15 096,96 € a nahradiť jej trovy konania, pozostávajúce z trov právneho zast. 2 181,84 €, ktoré je žalovaná povinná uhradiť na účet zástupkyne žalobkyne Mgr. V. D., advokátky, K. Kr všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku a rozhodol, že štát nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení (niekde takmer) doslovne reprodukoval z písomného vyhotovenia svojho (sčasti právoplatného a sčasti zrušeného) rozsudku 41C/273/2005-672 zo 16.5.2012

Dov: 12.11.2016 (214)

časť odôvodnenia na str.2-7 (uvedený rozsudok bol účastníckam konania doručený, preto nebolo potrebné, ani účelné tieto reprodukované časti z napadnutého rozsudku znova uvádzať). Citoval znenie čl.16 ods.2, čl.19 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky, čl.1,4,5 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne, ktorý bol Slovenskom ratifikovaný 15.1.1998 a vo vzťahu k Slovensku vstúpil do platnosti 1.1.1999 (publikovaný v Z. z. pod č.40/2000), čl.3, čl.8 Dohovoru č.209/92 Zb. a § 11 a § 13 O. z. a, o. i., uviedol: O poskytnutí morálneho zadosťučinenia zaslaním ospravedlnenia zo strany žalovanej bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu (ďalej len OS) Košice II 43C/54/2011-512 z 15.6.2011 v znení rozsudku Krajského súdu (ďalej len KS) v Košiciach 5Co/317/2011-585 zo 7.12.2011. Taktiež o náhrade nemajetkovej ujmy vo výške 1 500 € bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom OS Košice II 43C/54/2011-672 zo 16.5.2012 v spojení s rozsudkom KS v Košiciach 5Co/203/2012-722 zo 14.2.2013. Predmetom tohto konania preto je len náhrada nemajetkovej ujmy nad priznanú sumu 1 500 € podľa rozsudku 43C/54/2011-672 zo 16.5.2012 v spojení s rozsudkom 5Co/203/2012-722 zo 14.2.2013. O. z. neustanovuje, čo sa rozumie zadosťučinením, ani čo „je treba“ chápať pod primeraným zadosťučinením. Priznanie zadosťučinenia v peniazoch súdom predpokladá len splnenie určitých zák. kvalifikovaných podmienok. Týmto kumulatívne stanovenými podmienkami sú: a) morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nepostačujúcim a b) neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby, či jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere, pričom určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť, vzhľadom na okolnosti „prípade“ v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej len ESĽP) v niektorých prípadoch porušenia osobnostných práv, napr. práva na život, osobnú slobodu a bezpečnosť, práva na súkromie a rodinný život, dospel k záveru, že dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa je samotné konštatovanie porušenia práva [rozsudky Český vs. Česká republika (ďalej len ČR) zo 6.6.2000, Malhous vs. ČR z 12.8.2001, Pavletič vs. Slovensko z 22.6.2004, Indra vs. Slovensko z 1.2.2005]. V iných prípadoch, okrem záveru o porušení týchto práv, súčasne priznal úspešným sťažovateľom náhradu za utrpenú nemajetkovú ujmu (rozsudky Kučera vs. Slovensko zo 17.7.2007, Babylonová vs. Slovensko z 20.6.2006, Turek vs. Slovensko zo 14.2.2006). V obdobných veciach ako u žalobkyne, týkajúcich sa vykonania sterilizácie v záujme zdravia, rozhodol ESĽP, v ktorých konštatoval, že sterilizácia nie je považovaná za životu zachraňujúci úkon a lekárskeho personálu ju nikdy nesmie vykonať bez poskytnutia informovaného súhlasu pacientky. Tak, napr. ESĽP však v rozhodnutí z 12.6.2012 v prípade N.B. proti Slovensku (sťažnosť č.29518/10) konštatoval porušenie niektorých čl. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor) a priznal sťažovateľke v obdobnom prípade (sťažovateľka bola sterilizovaná bez poskytnutia informovaného súhlasu) finančné zadosťučinenie 25 000 € a konštatoval, že finančné odškodnenie, „ktorú“ získala sťažovateľka na vnútroštátnej úrovni, nie je dostatočné (t.j. suma 1 593 €). Taktiež ESĽP v rozhodnutí z 8.11.2011 v prípade V.C. proti Slovensku (sťažnosť č.18968/07), priznal sťažovateľke, ktorá bola taktiež sterilizovaná bez informovaného súhlasu, finančné zadosťučinenie 31 000 €. Problematikou právnej úpravy možnosti náhrady nemajetkovej ujmy sa zaoberal aj Ústavný súd ČR vo svojom náleze zo 4.5.2005, Pl ÚS 16/04 (vyhlásený pod č.265/05 Sb), kde uviedol, že legislatívne poňatie škody ako materiálnej ujmy nevylučuje, aby sa jednotliviec domáhal náhrady za nemateriálnu ujmu spočívajúcu v zásahu do osobnostných práv prostredníctvom ochrany osobnosti podľa § 11 a 13 O. z. Rozsudok ESĽP nie je právne záväzný pre vnútroštátne orgány dotyčného štátu v iných veciach, ale štáty z neho vyvodzujú dôsledky, lebo majú všeobecnú povinnosť rešpektovať a aplikovať Dohovor, v súlade s vyvíjajúcou sa judikatúrou ESĽP, inak by sa

vystavovali riziku, že budú tiež odsúdené, ak neprispôsobia svoj právny poriadok, príp. prax svojich súdov a iných orgánov požiadavkám Dohovoru tak, ako ich uplatňuje ESLP. Spravovať sa rozsudkom ESLP podľa čl.46 ods.1 Dohovoru znamená vykonať ho dobrovoľne a v dobre viere (uplatňuje sa tu všeobecný princíp medzinárodného práva, že zmluva sa má plniť v dobrej viere (čl. 26 Viedenského Dohovoru o zmluvnom práve). V prejednávanej veci pri priznaní finančného zadost'učinenia zohľadnil uvedené hľadiská (závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo), prihliadol podľa názoru KS v Košiciach na rozhodnutia ESLP, v ktorých rozhodoval v obdobných veciach v prípadoch sterilizácie bez informovaného súhlasu, a to rozhodnutie v prípade V.C. proti Slovensku z 8.11.2011 (sťažnosť č.18968/07) a rozhodnutie v prípade N.B. proti Slovensku z 12.6.2012 (sťažnosť č.29518/10). V súlade s judikatúrou ESLP, ktorou sú slovenské súdy viazané, európsky súd na obdobnom skutkovom základe ako u žalobkyne odmietol tvrdenie, že sterilizáciu je nutné vykonať zo zdravotných dôvodov, lebo - podľa názoru európskeho súdu - sterilizácie nie sú nikdy život zachraňujúcim úkonom, taktiež v obdobnom prípade považuje spôsob, akým zdravotnícky personál konal za paternalistický, pretože sťažovateľke neboli poskytnuté žiadne možnosti, iba to, aby súhlasila s procedúrou, ktorú lekári považovali za vhodnú. ESLP tiež konštatoval, že vykonaním sterilizácie bez informovaného súhlasu pacientky lekársky personál tvrdo ignoroval právo na osobnú autonómiu a možnosť voľby. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v prípade žalobkyne došlo k porušeniu čl.3 a čl.8 Dohovoru. Žalobkyni bola vykonaná sterilizácia zamestnancami žalovanej v rozpore s platnými právnymi predpismi, a to bez toho, aby k zákroku sterilizácie poskytla svoj informovaný súhlas. Sterilizačný zákrok z medicínskeho hľadiska nebol bezprostredne nevyhnutný. Vo vzťahu k žalovanej, k jej argumentom, „týkajúcim“ vykonania sterilizácie „na žalobkyni“ v záujme jej zdravia, je potrebné uviesť, že z cit. rozhodnutí ESLP v obdobných prípadoch jednoznačne vyplýva, že sterilizácia nie je považovaná za životu zachraňujúci úkon a lekársky personál ju nikdy nesmie vykonať bez poskytnutia informovaného súhlasu pacientky. Išlo teda o porušenie práva na autonómiu a rozhodovaniu sa v postavení pacienta. V danom prípade sterilizácia bola žalobkyni vykonaná vo veku 24 rokov, pričom spôsobenie neplodnosti v tak mladom veku predstavuje nepochybne vážny zásah do jej telesnej integrity a má neodškriepiteľný vplyv na jej možnosti uplatniť sa v rodine, a to hlavne v oblasti reprodukčnej. Vykonanie sterilizácie, ktorá mala za následok jej neplodnosť, malo nesporne negatívny vplyv aj na jej rodinný život, čo preukázala - okrem svojej účastníckej výpovede - aj výpoveďou svojho manžela a listinnými dôkazmi, ako správou z psychologického vyšetrenia Mgr. G. L. Na uvedenom nič nemení ani fakt, že manžel sa s ňou nerozviedol a v rámci svojej svedeckej výpovede potvrdil, že má manželku rád. Z dôvodu svojej neplodnosti a nemožnosti priviesť na svet syna, po ktorom manžel žalobkyne túžil, vznikali v ich v domácnosti konflikty, čo má negatívny dopad na jej psychické zdravie, čo v konečnom dôsledku potvrdzuje aj psychologická správa Mgr. L. Žalobou sa žalobkyňa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy 500 000 Sk (16 596,96 €). V danej veci už rozsudkom 43C/54/2011-672 zo 16.5.2012 v spojení s rozsudkom 5Co/203/2012-722 z 14.2.2013 jej právoplatne priznal náhradu nemajetkovej ujmy 1 500 €. Vzhľadom na túto skutočnosť a s prihliadnutím na rozhodnutia ESLP v obdobných veciach (kde taktiež ide o vykonanie sterilizácie bez informovaného súhlasu a ESLP priznal sťažovateľkám finančné zadost'učinenie 25 000 € a 31 000 €), týmto rozsudkom jej priznal ďalšiu náhradu nemajetkovej ujmy 15 096,96 €, ako rozdiel medzi uplatneným nárokom 500 000 Sk (16 096,96 €) a doteraz priznaným nárokom 1 500 €. Zaviazal žalovanú „k zaplateniu“ 15 096,96 €, v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Nevyhovelo žalovanej splácať túto sumu v

splátkach, a to zhodne z dôvodu uvedeného žalobkyňou, že sa domáha spravodlivosti viac ako 10 rokov, žalovaná o tomto spore vedela a mala priestor vytvoriť si finančné prostriedky pre prípadné zaplatenie. O náhrade trov konania rozhodol v súlade s § 142 ods.1 O. s. p. (jeho znenie citoval), nakoľko žalobkyňa bola úspešná v celom rozsahu. Priznal žalobkyňi náhradu trov konania, pozostávajúcich z trov právneho zast. v celkovej výške 2 181,84 €, ktoré je povinná žalovaná uhradiť na účet zástupkyne žalobkyne Mgr. V. Di..., advokátky, v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Priznal žalobkyňi trovy právneho zast. v súlade s ich vyčíslením jej zástupkyňou z 23.2.2016 podľa vyhl.č.655/04 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení (ďalej len vyhl.). Pri vyčíslení trov konania pri úkonoch realizovaných do 31.5.2009 vychádzal z § 11 ods.1 vyhl., t.j. základnou sadzbou tarifnej odmeny za 1 úkon je jedna trinástina výpočtového základu, keďže hodnotu veci alebo práva nie je možné vyjadriť v peniazoch. Pri vyčíslení trov konania pri úkonoch realizovaných po 1.1.2009, vychádzal § 10 ods.8 vyhl., t.j. tarifnou hodnotou 2 000 €, keďže sa v predmetnom konaní žiadala aj náhrada nemajetkovej ujmy. Priznal žalobkyňi tieto „právne úkony“ za obdobie do 31.12.2008: - 3.5.2015 prevzatie a príprava spisu 1 154 Sk, - 9.5.2015 žaloba 1 154 Sk, 11.1.2006 návrh na doplnenie dokazovania 1 260 Sk, -24.3.2006 zastupovanie na pojednávaní 1 260 Sk, - 24.5.2006 zastupovanie na pojednávaní 1 260 Sk, - 5.6.2006 a 23.6.2006 návrh na doplnenie dokazovania 1 260 Sk, 1 260 Sk, - 30.6.2006 zastupovanie na pojednávaní 1 260 Sk, - 3.7.2006 vypracovanie a zaslanie otázok na znalca 1 260 Sk, 20.9.2006 námietky voči osobe ustanoveného znalca MUDr. M. Sr 1 260 Sk, 21.12.2006 vyjadrenie k výzve z 15.12.2006 1 260 Sk, - 15.5.2007 odvolanie proti uzneseniu z 3.5.2007 1 371 Sk, - 18.5.2007 vyjadrenie k znaleckému posudku 3/2007 znalca MUDr. H. 1 371 Sk, 18.5.2007 odvolanie voči uzneseniu 3.5.2007, doplnenie dôvodov (iba 50 %) 685,50 Sk, - 30.5.2007 zastupovanie na pojednávaní 1 371 Sk, - 17.3.2008 dovolanie proti uzneseniu KS KE z 5.12.2007 (iba 50 %) 732,50 Sk, - 9.4.2008 zastupovanie na pojednávaní 1 465 Sk, - 22.5.2008 odvolanie proti rozsudku z 9.4.2008 1 465 Sk, - „réžijné“ paušály 2 x 150 Sk 300 Sk, - 9 x 164 Sk 1 476 Sk, - 4 x 178 Sk 712 Sk, - 3 x 190 Sk 570 Sk. Celková odmena advokáta a „réžijné“ paušály spolu: 25 167 Sk. Ďalej priznal za obdobie od 1.1.2009 tieto „právne úkony“: - 5.8.2010 odvolanie proti uzneseniu z 27.7.2010 (ohľadne trov konania iba 50 %) 45,65 €, - 6.4.2011 zastupovanie na pojednávaní 91,29 €, - 11.4.2001 vyjadrenie k vznesenej námietke premlčania 91,29 €, - 15.6.2011 zastupovanie na pojednávaní 91,29 €, - 21.7.2011 odvolanie proti rozsudku z 15.6.2011 91,29 €, - 20.9.2011 odvolanie voči uzneseniu z 26.8.2011 (iba o náhrade trov konania 50 %) 45,65 €, -22.9.2011 vyjadrenie k odvolaniu žalovanej z 15.6.2011 91,29 €, - 15.5.2012 vyjadrenie k námietke premlčania a k výške náhrady nemajetkovej ujmy 91,29 €, - 16.5.2012 zastupovanie na pojednávaní 91,29 €, - 12.6.2012 odvolanie žalobkyne proti rozsudku zo 16.5.2012 91,29 €, - 12.6.2012 odvolanie žalobkyne proti uzneseniu zo 4.6.2012 (ohľadne trov konania iba 50 %) 45,65 €, - 29.6.2012 vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovanej proti rozsudku zo 16.5.2012 91,29 €, - 17.6.2013 príprava a prevzatie zast. v dovolacom konaní 91,29 €, -20.6.2013 vyjadrenie k dovolaniu 91,29 €, 19.2.2016 zastupovanie na pojednávaní 91,29 €, - „réžijný“ paušál 1 x 7,21 €, - 6 x 7,41 44,46 €, - 5 x 7,63 € 38,15 €, - 2 x 7,81 €, 15,62 €, - 1 x 8,58 € 8,58 €. Odmena advokáta a „réžijné“ paušály spolu 1 346,45 €. Odmena advokáta a „réžijné“ paušály za spolu celkom: 2 181,84 € (1 346,45 € + 835,39 €, resp. 25 167 Sk.

3. Žalovaná proti rozsudku, okrem výroku o trovách konania štátu, podala v zák. stanovenej lehote odvolanie, ktoré oprela o nasledovné odvolacie dôvody: - Podľa § 205 ods.2 písm. a/ O. s. p., v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 písm. f/ O. s. p., t.j.

účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, - Podľa § 205 ods.2 písm. d/ O. s. p., súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, - Podľa § 205 ods.2 písm. f/ O. s. p. rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. K odvolaciemu dôvodu podľa § 221 ods.1 písm. f/ O. s. p. uviedla, že považuje rozsudok súdu za nedostatočne odôvodnený: Konajúci súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s jej tvrdením, ktoré prezentovala na pojednávaní konanom 19.2.2016 a to: Ustálená súdna judikatúra zaviedla princíp primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch k iným formám finančných kompenzácií, čo znamená, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie, ale na strane druhej umožňovala spravodlivé zadost'učinenie. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok NS SR 4Cdo 171/2005 z 27.4.2006, v zmysle ktorého je nepredstaviteľné, aby výška nemajetkovej ujmy presahovala výšku odškodnenia obetí násilných tr. činov. Aj podľa judikatúry ESLP by priznaná finančná náhrada, napr. v konaniach o ochranu osobnosti nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám /napr. Karhuvaara a Iltalehti vs. Fínsko./ V tejto súvislosti poukázala na zák.č.215/06 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilným trestným činom, kde v § 5 ods.1 sa za odškodňovanie v prípade smrti odškodňuje najviac vo výške 50 násobok minimálnej mzdy a v prípade obetí znásilnení, sexuálnych násilí a sexuálneho zneužívania odškodňuje maximálne vo výške 10 násobku minimálnej mzdy. V čase zásahu do osobnosti, t.j. v r.1999 minimálna mesačná mzda predstavovala 119,50 €, t.j. náhrada vo výške 1 195 € a dnes minimálna mzda 405, t.j. maximálna náhrada pre obeť sexuálnych tr. činov je 4 050 €. Priznaním čiastky spolu 16596,96 € vzniká rozpor, nakoľko v danom prípade je zásah do osobnostných práv žalobkyne hodnotený vyššie ako ľudský život, od ktorého by sa mali odvodzovať ostatné hodnoty upravené v § 11 O. z. NS v cit. rozhodnutí uviedol, že priznávanie premrštených súm by mohlo viesť k bezdôvodnému obohateniu sa a dokonca by mohlo „bagatelitovať“ niektoré ujmy na iných základných právach. Priznaním tejto sumy sú jej lekári stavaní do postavenia osôb horších ako vrahovia a páchatelia sexuálnych tr. činov. K odvolaciemu dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam uviedla nasledovné: Súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy vychádzal z rozhodnutia ESLP v obdobných veciach. Takéto zdôvodnenie považuje za neakceptovateľné, nakoľko v prípade priznávania nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktoré je závislé od úvahy súdu, pričom pri tejto úvahe musí súd zvážiť všetky relevantné skutočnosti konkrétneho prípadu. Podľa jej názoru je každý prípad nemajetkovej ujmy tak špecifický, že nie je možné poukazovať na priznanú výšku v iných konaniach. Každý prípad je osobitý - prihliada sa na osobu poškodeného, jeho doterajší život, prostredie v ktorom žije, pracuje, závažnosť ujmy a na okolnosti za ktorých k nej došlo - je nemysliteľné, aby následky, ktoré žalobkyni vznikli v súkromnom živote a závažnosť následkov v spoločenskom uplatnení boli totožné s tými, aké utrpeli sťažovateľky v cit. rozsudkoch ESLP. Poukázala tiež na to, že v jednom prípade sa jednalo o mal. osobu, kde nebol daný informovaný súhlas zákonného zástupcu, čo je ďalším špecifikom prípadu. Chcela tiež poukázať aj na tú skutočnosť, k čomu dospel ESLP, že lekári nepostupovali pri výkone sťažovateľiek a ani v prípade žalobkyne so zlým úmyslom - pre lekára je prvoradý život a zdravie, čo sa uplatnilo aj v tomto prípade. Nepotvrdilo sa tiež týmito rozhodnutiami ESLP, že by sa jednalo o konanie úmyselne zamerané proti rómskym ženám. Je toho názoru, že konajúci súd mal prihliadať pri priznaní výšky aj na tieto skutočnosti, lebo aj tie by mali byť rozhodujúce pri priznávaní výšky nemajetkovej ujmy úvahou súdu. V neposlednom rade poukázala na tú skutočnosť, ktorú uviedol aj KS, že judikatúra ESLP nie je pre nás záväzná na rozdiel od judikatúry NS SR. V tejto súvislosti poukázala na Rozsudok NS SR

1Cdo/185/2006 - ak bol k určitej právnej otázke vyslovený právny názor v rozhodnutí NS SR sú všetky sudy vrátane NS SR viazané týmto právnym názorom. K odvolaciemu dôvodu, že rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci uviedla: Za nesprávne právne posúdenie považuje priznanie nároku aj napriek tomu, že je premlčaný. K otázke premlčania v plnom rozsahu poukázala na svoje zdôvodnenie uvedené v dovolaní z 20.5.2013. K trovám právneho zast. uviedla, že za nedôvodne priznané považuje tieto úkony právnej služby: 1./ 11.1.2006 návrh na doplnenie dokazovania vo výške 1 260 Sk + RO 164 Sk, 2./ 15.6.2006 návrh na doplnenie dokazovania vo výške 1 260 Sk + RP 164 Sk, 3./ 23.6.2006 návrh na doplnenie dokazovania vo výške 1 260 Sk + RP 164 Sk, 4./ 3.7.2006 vypracovanie a zaslanie otázok na znalca vo výške 1 260 Sk + RP 164 Sk, 5./ 21.12.2006 vyjadrenie k výzve súdu z 15.12.2006 vo výške 1 260 Sk + RP 164 Sk. Cit. úkony právnej služby nie sú úkonmi právnej služby tak ako je uvedené v § 13 a a n. vyhl. 655/04 Z. z. V žiadnom prípade sa nejedná o písomné podania vo veci samej. 6./ 15.5.2007 odvolanie proti uzneseniu z 3.5.2007 vo výške 1 371 Sk + RP 178, 7./ 18.5.2007 odvolanie voči uzneseniu z 3.5.2007 doplnenie dôvodov 1 371 Sk + RP 178 Sk, 8./ 17.3.2008 dovolanie proti uzneseniu KS KE z 5.12.2007 vo výške 732,50 € + RP 190 Sk. Cit. úkony sú odvolaním proti rozhodnutiu, kde sa nerozhodovalo vo veci samej a teda je možné priznať len 1 základnej sadzby tarifnej odmeny. Podľa jej názoru úkon pod č.7 - označený ako doplnenie odvolania považuje za neúčelné bránenie práva, keďže nie je jej chybou, že žalobkyňa neuviedla všetko do odvolania z 15.5.2007. Rovnako dovolania považuje za neúčelné bránenie práva, keďže nebolo prípustné voči uzneseniu a preto takýto úkon zo strany žalobkyne považuje za neúčelný. Na základe uvedeného tiež žiadala konajúci KS aby v prípade, že napadnutý rozsudok potvrdí, aby pripustil dovolanie proti jeho rozhodnutiu. Je toho názoru, že rozhodnutie v danej veci má zásadný právny význam z hľadiska všeobecného dopadu na právne pomery iných podobných sporov, ale aj tým, že dotknuté právne posúdenie veci je významné pre vec samu. Na základe uvedeného navrhla konajúcemu KS v Košiciach, aby o jej odvolaní rozhodol tak, že:

Ruší Rozsudok a vec vracia súdu na ďalšie konanie.

4. Voči uvedenému odvolaniu žalobkyňa podala nasledujúce vyjadrenie. Žalovaná vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu predovšetkým namieta, že súd ním vydané rozhodnutie nedostatočne odôvodnil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Opätovne namieta aj nesprávne právne posúdenie veci a to z dôvodu, že - podľa nej - je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy premlčaný. S uvedenými tvrdeniami žalovanej nesúhlasí, má zato, že súd v tomto smere vec správne posúdil, svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil a z vykonaného dokazovania vyvodil správne právne závery. Žalovaná namieta, že výška náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá jej bola súdom priznaná je neprimeraná. Poukazuje pritom na skutočnosť, že priznaním náhrady v uvedenej výške vzniká rozpor, pretože zásah do jej osobnostných práv je - podľa názoru žalovanej - hodnotený vyššie ako ľudský život. Žalovaná v tejto súvislosti odkazuje aj na rozhodnutie NS SR 4Cdo171/2005 z 27.4.2006. Podľa nej súd postupoval správne, ak jej za zásah spôsobený vykonaním nezákonnej sterilizácie priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške, ktorej sa domáhala a svoje rozhodnutie v tomto smere aj dostatočne odôvodnil. Priznaná suma je - podľa jej názoru - primeraná a je plne v súlade s judikatúrou ESLP, ktorý rozhodoval v skutkovo obdobných prípadoch. Napr. v prípade N.B. proti SR z 12.6.2012 (sťažnosť 29518/10), v ktorom súd priznal sťažovateľke finančné zadost'učinenie 25 000 € a konštatoval, že finančné odškodnenie priznané sťažovateľke v konaní pred vnútroštátnymi súdmi 1 593 € nie je zadost'učinením primeraným. V prípade V.C. proti SR priznal súd sťažovateľke finančné

zadosťučinenie 31 000 € a v prípade I.G. a ostatné proti SR jednej zo sťažovateľiek 28 500 € a druhej 27 000 €. Súd teda postupoval správne ak uvedenú judikatúru v skutkovo takmer totožných prípadoch zohľadnil pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v jej prípade. Navyše súd postupoval v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý vyslovil v uznesení 2Co203/2012 zo 14.2.2013. Uznesením odvolací súd výslovne uložil súdu pri opätovnom rozhodovaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vychádzať z rozhodnutí ESLP v prípadoch V.C. proti Slovensku a N.B. proti Slovensku. Súd teda len postupoval v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý bol pre neho právne záväzný. Zároveň poukázala na to, že sumy priznávané ESLP sú ostatne nepomerne vyššie oproti sume, akej sa domáhala v tomto konaní a akú jej súd priznal. Komparácia žalovanej s výškou odškodnenia, napr. podľa zák.č.215/06 Z. z. teda - podľa nej - neobstojí. Súd ostatne už právoplatne ustálil, že v dôsledku nezákonnej sterilizácie bez jej súhlasu došlo k zásahu do jej osobnostných práv, k zásahu do jej integrity, zdravia a zníženiu jej dôstojnosti, pričom neplodnosť, ktorá je následkom tohto zákroku, môže mať negatívny vplyv na jej postavenie v rodine a aj v celej rómskej komunite. Za uvedený zásah do jej osobnostných práv je priznanie celkovej sumy náhrady nemajetkovej ujmy 16 596,95 € (pôvodne 500 000 Sk) primerané. Žalovanou cit. rozhodnutie NS sa týka priznania náhrady nemajetkovej ujmy verejnému činiteľovi vo výške cca 99 000 € ako ospravedlnenie za medializované informácie o osobe žalobcu. Jedná sa teda o rozdielny kontext ako v jej prípade. Čo sa týka opätovnej námietky žalovanej ohľadne premlčania, v tejto súvislosti poukázala na skutočnosť, že žalovaná na základe rozhodnutia súdu vyplatila „žalovanej“ právoplatne priznanú sumu 1 500 € a v časti námietky premlčania už súdy v predchádzajúcich rozhodnutiach právoplatne rozhodli a odvolací súd už v tejto otázke vyslovil právny názor, ktorým sa súd riadil pri svojom rozhodovaní. Žalovaná záverom navrhla, aby odvolací súd, v prípade ak napadnutý rozsudok súdu potvrdí, pripustil dovolanie proti jeho rozhodnutiu, a to z dôvodu, že - podľa žalovanej - má rozhodnutie v danej veci zásadný význam na právne pomery iných podobných sporov, ale aj pre vec samu. Podľa nej z podania žalovanej nie sú zrejmé žiadne zákonné dôvody na pripustenie dovolania v danej veci, ani bližšie nešpecifikovala právnu otázku, ktorú by mal odvolací súd riešiť. Má za to, že nie sú dané dôvody na pripustenie dovolania v tejto veci. V súčasnosti súdy už rozhodujú len o výške náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do ochrany osobnosti, nejedná sa teda o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu - t.j. neexistuje potreba riešenia závažných právnych otázok v tejto právnej veci. Navyše právny rámec je daný aj cit. rozhodnutiami ESLP. Tiež poukázala na skutočnosť, že súdne konanie, ktorým sa domáha zadosťučinenia za zásah do jej osobnostných práv trvá od r.2005, t.j. viac ako 10 rokov a prípadné dovolacie konanie by toto trvanie ešte predĺžilo. Pričom ústavný súd už v danej veci konštatoval porušenie jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Vzhľadom na uvedené navrhla rozsudok súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

5. Podľa § 470 ods.1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Rozsudok vo výroku o trovách konania štátu, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 1 a § 379 CSP), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom preskúmaný.

7. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a rozsudok, okrem výroku o trovách konania štátu a výroku o

trovách konania žalobkyne, potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP, lebo je vo výroku vecne správny, aj jeho dôvody sú správne, preto sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, na čom nič nemení ani odvolanie.

8. Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

9. Odvolacím dôvodom upraveným v § 205 ods.2 O. s. p. zodpovedajú (v základných rysoch) odvolacie dôvody podľa § 365 ods.1 CSP.

10. Podľa § 221 ods.1 písm. f) O. s. p. [teraz § 389 ods.1 písm. b) CSP] súd rozhodnutie zrušil, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

11. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumel procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemohol uplatniť konkrétne procesne práva priznané mu O. s. p.

12. Podľa § 157 ods.2 O. s. p. (teraz § 220 ods.2,3 CSP) v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, príp. iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. ÚS SR opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl.46 ods.1 Ústavy SR (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl.36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.) a Čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 201 prvá veta O. s. p.), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 205 ods.1,2 O. s. p., lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade účastník konania objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný.

14. Ak žalovaná považuje napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný a nepresvedčivý, ide len o jej ničím nepodložený subjektívny názor.

15. Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, že z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp., keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú.

16. Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods.2 O. s. p. (teraz § 220 ods.2,3 CSP) a zásadám súdnej praxe, preto nie je nepreskúmateľný, ani nepresvedčivý.

17. Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O. s. p. [teraz § 365 ods.1 písm. f) CSP] sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn.

musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p. (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), teraz § 191 ods.1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O. s. p. (teraz § 185-§ 211 CSP). Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a p. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 132 (teraz § 191 ods.1 CSP), lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvođeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

18. Žalovaná neuvádza v odvolaní žiadne skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré sú nesprávne, lebo nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní.

19. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu.

20. Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

19. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku možno doplniť (§ 387 ods.3 CSP):

20. Zák.č.215/06 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi upravuje jednorazové finančné odškodnenie osôb, ktorým bola v dôsledku úmyselných násilných tr. činov spôsobená ujma na zdraví, ktorou sa rozumie ublíženie na zdraví, ťažká ujma na zdraví alebo smrť spôsobené tr. činom spáchaným inou osobou a morálna škoda spôsobená tr. činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania spáchaným inou osobou [§ 1 a § 2 písm. b)], ale v žiadnom svojom ust. nevylučuje, aby sa poškodený domáhal aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. O. z., čo je zrejme aj z toho, že v § 14 ods.1 cit. zák. sa predpokladalo, že poškodený mohol získať finančné prostriedky, ako odškodnenie za ujmu na zdraví aj inak ako podľa tohto zák., pričom pri rozhodovaní o vrátení odškodnenia poskytnutého podľa cit. zák. sa prihliadalo aj na rozsah spôsobenej ujmy na zdraví a výšku odškodnenia poskytnutého podľa tohto zák. So zreteľom na uvedené nie je možné, cit. zák. brať v prejednávanej veci do úvahy.

21. Na rozsudok 4Cdo 171/2005 z 27.4.2006 NS SR nie je možné prihliadať, lebo sa týka úplne odlišného skutkového stavu, než je v prejednávanej veci.

22. Vo vzťahu k námietke žalovanej, že uplatnený nárok je premlčaný, sa odkazuje na právny názor vyslovený v odôvodnení rozsudku 5Co/203/2012-722 zo 14.2.2013 (str.9 ods.3), na ktorom odvolací súd trvá aj v prejednávanej veci.

23. Žalovanou navrhované dovolanie nebolo pripustené, lebo dôvody ňou uvádzané neumožňovali záver, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

24. Rozsudok vo výroku o trovách konania žalobkyne musel byť podľa § 388 CSP zmenený, lebo sa zistilo, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie rozsudku, ani na jeho zrušenie.

25. Žalobkyňa ničím nespochybnila pravdivosť tvrdenia žalobkyne o nedôvodnosti priznania náhrady trov právneho zast. za úkony právnej služby uvedené v odvolaní a keďže tieto úkony skutočne neboli potrebné na účelné uplatňovanie, resp. bránenie práva, nemohla byť za ne priznaná odmena a náhrada hotových výdavkov, preto bola žalobkyňi priznaná náhrada trov konania na súde prvej inštancie iba vo výške 1 846,71 €.

26. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

27. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

28. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Žalobkyňa mala v odvolacom konaní úspech vo veci, preto by mala právo na náhradu jeho trov a to za vyjadrenie k odvolaniu, avšak odmena ani náhrada hotových výdavkov jej zástupkyne jej nebola priznaná, lebo ide o neodôvodnené a neúčelne vynaložené výdavky, pretože vyjadrenie neobsahuje nijaké procesne významné skutočnosti. Žalovaná nemala v odvolacom konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov.

30. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie: Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

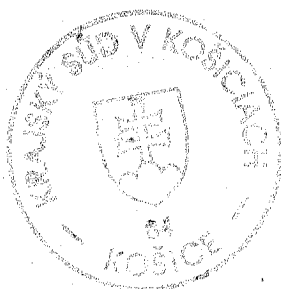
Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

V Košiciach dňa 27. septembra 2016

JUDr. Andrej Šalata
predseda senátu

JUDr. Slávka Zborovjanová
členka senátu

JUDr. Ján Slobodník
člen senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Vasilová